

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ
ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ
ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΗ
ΚΛΙΝΙΚΗ ΠΑ.Γ.Ν.Η.

ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΘΗΣΕΩΝ ΜΑΣΤΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΜΑΣΤΟΥ Α' ΜΑΙΕΥΤΙΚΗΣ & ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ Ε.Κ.Π.Α.

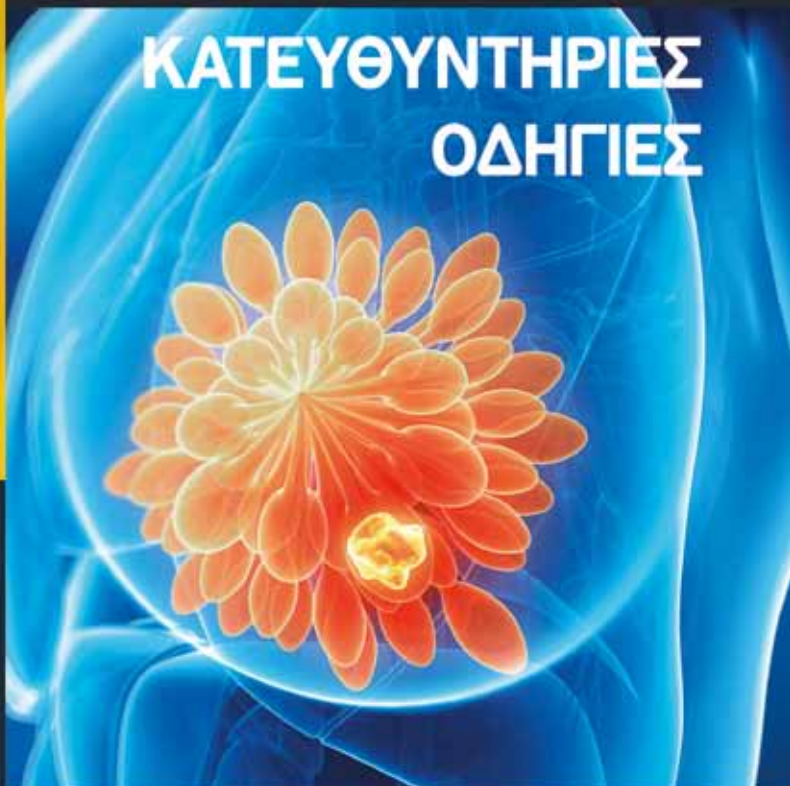
09/12
ΣΑΒΒΑΤΟ
09:00 Π.Μ.

ΑΙΘΟΥΣΑ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ
ΣΠΟΥΔΩΝ
ΙΑΤΡΙΚΗΣ
ΣΧΟΛΗΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ
ΚΡΗΤΗΣ

ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟΥ
ΜΕ ΤΙΤΛΟ

ΒΑΣΙΚΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ ΠΑΘΗΣΕΩΝ ΜΑΣΤΟΥ ΣΤΗ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ

ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ
ΟΔΗΓΙΕΣ

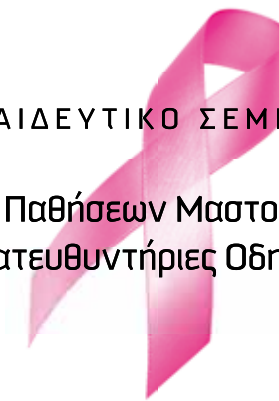

ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΘΗΣΕΩΝ ΜΑΣΤΟΥ
ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ ΠΑ.Γ.Ν.Η.
ΤΜΗΜΑ ΜΑΣΤΟΥ Α΄ ΜΑΙΕΥΤΙΚΗΣ & ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ Ε.Κ.Π.Α.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ

Βασικές Γνώσεις Παθήσεων Μαστού στη Γυναικολογία
Κατευθυντήριες Οδηγίες

09 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ

Αξιότιμοι κύριοι συνάδελφοι,

Ο καρκίνος του μαστού είναι η συχνότερη γυναικεία κακοήθης νόσος. Η Ελληνική Γυναικολογική Εταιρία Παθήσεων Μαστού (ΕΓΕΠΑΜ) αποτελείται από Γυναικολόγους, αφοσιωμένους και εξειδικευμένους στην διάγνωση και αντιμετώπιση παθήσεων μαστού με κύριο στόχο την καλύτερη θεραπευτική τους διαχείριση, την εκπαίδευση νέων Γυναικολόγων και την ενημέρωση τόσο των επαγγελματιών υγείας όσο και του γενικού πληθυσμού για θέματα που σχετίζονται με τον μαστό.

Σύμφωνα με διεθνείς οδηγίες και παροτρύνσεις, κάθε Γυναικολόγος καλείται να ενημερώσει, να ευαισθητοποιήσει και να οργανώσει την διαγνωστική διαδικασία για όλες τις γυναίκες που φροντίζει σχετικά με τις παθήσεις μαστού. Πρέπει να είναι σε θέση να αναγνωρίζει άτομα υψηλού κινδύνου για καρκίνο μαστού ή για κληρονομικά σύνδρομα που έχουν σχέση με τον καρκίνο μαστού. Μεταξύ άλλων πρέπει να κατευθύνει προς το σωστό screening και να είναι σε θέση να αντιμετωπίζει ή να παραπέμπει, όσες γυναίκες χρειάζεται, για περαιτέρω διαγνωστικούς ή θεραπευτικούς χειρισμούς.

Τα Συνέδρια και Εκπαιδευτικά Σεμινάρια που έχει διοργανώσει μέχρι σήμερα η ΕΓΕΠΑΜ έχουν προσελκύσει το ενδιαφέρον και τη συμμετοχή πολλών γυναικολόγων και επαγγελματιών υγείας και όχι αποκλειστικά των «Ειδικών» του Μαστού.

Στις **9 Δεκεμβρίου 2017** πραγματοποιείται **εκπαιδευτικό Σεμινάριο της ΕΓΕΠΑΜ** στο Ηράκλειο, στο Αμφιθέατρο Μεταπτυχιακών Σπουδών, της **Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης** σε συνεργασία με την **Πανεπιστημιακή Γυναικολογική Κλινική του ΠΑΓΝΗ** και το **Τμήμα Μαστού της Α' Μαιευτικής & Γυναικολογικής Κλινικής ΕΚΠΑ**.

Απευθύνεται ειδικά στους Γυναικολόγους, ειδικευόμενους ιατρούς στη Γυναικολογία, επαγγελματίες υγείας που εργάζονται για την Υγεία της Γυναίκας και φυσικά φοιτητές και φοιτήτριες.

Αντώνιος Μακρυγιαννάκης MD, PhD
Καθηγητής Μαιευτικής - Γυναικολογίας
Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Κρήτης
Διευθυντής Μ/Γ Κλινικής ΠΑΓΝΗ

Κωνσταντίνος Δημητρακάκης
Αν. Καθηγητής Μαιευτικής - Γυναικολογίας
Εθνικού Καποδιστριακού Παν/μίου Αθηνών
Πρόεδρος ΕΓΕΠΑΜ

Η Πανεπιστημιακή Μαιευτική - Γυναικολογική Κλινική ΠΑ.Γ.Ν.Η. σε συνεργασία με την Ελληνική Γυναικολογική Εταιρεία Παθήσεων Μαστού (Ε.Γ.Ε.ΠΑ.Μ.) και το Τμήμα Μαστού Α' Μαιευτικής & Γυναικολογικής Κλινικής Ε.Κ.Π.Α. διοργανώνουν εκπαιδευτικό σεμινάριο με τίτλο **ΒΑΣΙΚΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ ΠΑΘΗΣΕΩΝ ΜΑΣΤΟΥ ΣΤΗ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ - ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ** στην αίθουσα Μεταπτυχιακών Σπουδών Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Κρήτης.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟΥ

09:00 - 10:00	Εγγραφές (ΔΩΡΕΑΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ)
10:00 - 10:10	Χαιρετισμός του Καθηγητή και Διευθυντή της κλινικής Αντώνη Μακρυγιαννάκη
10:10 - 11:30	Α' Συνεδρία Προεδρείο: Ζ. Ζαφράκας, Α. Κεραμόπουλος, Ε. Γαγάνης
10:10 - 10:30	Παθήσεις μαστού. Από το screening στη διάγνωση και την αντιμετώπιση. Κατευθυντήριες οδηγίες. Η ευθύνη του γυναικολόγου. Α. Κεραμόπουλος
10:30 - 10:50	Ποιοί είναι οι παράγοντες κινδύνου για καρκίνο μαστού και ποιές οι ομάδες υψηλού κινδύνου. Μ. Ζαφράκας
10:50 - 11:10	Προφύλαξη γυναικών από καρκίνο μαστού. Μείωση της συχνότητας και της θνησιμότητας της νόσου. Συστάσεις. Σ. Μαρινόπουλος
11:10 - 11:30	Screening σε νέες και σε ηλικιωμένες γυναίκες. Προσέγγιση εφήβων και εγκύων. Α. Τσιγγινού
11:30 - 12:00	ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟΥ

12:00 - 13:00	Β' Συνεδρία Προεδρείο: Κ. Δημητρακάκης, Κ. Αμπέλα, Η. Σάνιδας
12:00 - 12:20	Μαστογραφία και άλλες απεικονιστικές μέθοδοι στο screening και στη διάγνωση. Ιστολογική τεκμηρίωση. Ν. Δημητρόπουλος
12:20 - 12:40	Καλοήθειες παθήσεις μαστού. Συμπτώματα και αντιμετώπιση. Κ. Δημητρακάκης
12:40 - 12:50	Χειρουργική θεραπεία καρκίνου μαστού. Α. Μπατιάς
12:50 - 13:00	Επικουρική θεραπεία καρκίνου μαστού. Φ. Ζαγουρή
13:00 - 13:30	ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ
13:30 - 14:30	Γ' Συνεδρία - Προεδρείο: Ε. De Bree, Μ. Μαυρουδής, Η. Λυμπερόπουλος
13:30 - 13:45	Διατήρηση Γονιμότητας σε γυναίκες με Ca μαστού. Υπάρχει συσχέτιση των τεχνικών υποβοηθούμενης αναπαραγωγής με την ανάπτυξη του καρκίνου του μαστού; Α. Μακρυγιαννάκης
13:45 - 14:00	Αντισύλληψη, ορμονικές θεραπείες εμμηνόπαυσης. Πόσο ασφαλείς είναι; Ε. Γαγάνης
14:00 - 14:15	Καρκίνος Μαστού και κύηση. Ν. Λούβρου
14:15 - 14:30	Επιβίωση γυναικών με καρκίνο μαστού. Πως γίνεται η παρακολούθηση. Ι. Ρέλληας
14:30	ΛΗΞΗ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟΥ

ΜΕΛΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Ελληνικής Γυναικολογικής Εταιρείας Παθήσεων Μαστού είναι σήμερα οι:

Δημητρακάκης Κωνσταντίνος	Πρόεδρος
Αμπελιά Κωνσταντίνα	Αντιπρόεδρος / Επιστημονικός Υπεύθυνος
Ζαφράκας Μενέλαος	Γραμματέας
Γαγάνης Ελευθέριος	Ταμίας
Λούβρου - Φερτάκη Ανδρονίκη	Μέλος

ΤΟΠΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΠΡΟΕΔΡΟΙ

ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΑΚΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ   ΖΙΩΓΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ

ΜΕΛΗ

ΖΙΩΓΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ	ΚΟΚΟΛΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
ΚΑΡΑΜΑΝΗ ΑΘΑΝΑΣΙΑ	ΜΙΧΟΠΟΥΛΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ
ΚΟΥΤΡΟΥΛΑΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΜΥΤΑΡΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ
ΜΑΝΙΔΑΚΗΣ ΛΟΥΙΣ- ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΝΕΟΝΑΚΗΣ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ
ΜΑΡΤΑΒΑΝΤΖΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΠΑΤΡΑΜΑΝΗ ΣΤΕΦΑΝΙΑ
ΠΟΝΤΙΚΑΚΗ ΑΡΤΕΜΗΣ	ΦΙΤΣΑΚΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ
ΡΑΣΙΔΑΚΗ ΜΑΡΙΑ	ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΑΚΗ ΒΙΚΤΩΡΙΑ
ΓΟΥΔΕΛΗ ΧΡΙΣΤΙΝΑ	ΨΥΧΑΡΑΚΗ ΣΟΦΙΑ
ΔΡΑΚΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	

ΟΜΙΛΗΤΕΣ - ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝΤΕΣ

ΑΜΠΕΛΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ

ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΟΣ ΛΕΚΤΟΡΑΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΜΑΣΤΟΥ

ΑΣΚΟΞΥΛΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΕΣΥ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ ΟΓΚΟΛΟΓΙΑΣ ΠΑΓΝΗ

ELCO DE BREE

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ ΟΓΚΟΛΟΓΙΑΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ

ΓΑΓΑΝΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ

ΜΑΙΕΥΤΗΡΑΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΟΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΜΑΣΤΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ΓΑΚΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΜΑΣΤΟΥ MD, PhD ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ ΚΕΝΤΡΟ ΜΑΣΤΟΥ ΜΑΣΤΟΥ ΙΑΣΩ

ΓΙΑΝΝΟΣ ΑΡΗΣ

ΜΑΙΕΥΤΗΡΑΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΟΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΜΑΣΤΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΣ Β' ΤΜΗΜΑ ΜΑΣΤΟΥ Α' ΜΑΙΕΥΤΙΚΗΣ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ

ΔΗΜΗΤΡΑΚΑΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΟΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΜΑΣΤΟΥ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ Μ/Γ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΜΑΣΤΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ

ΖΑΦΡΑΚΑΣ ΜΕΝΕΛΑΟΣ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΜΑΣΤΟΥ FEBS ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ Μ/Γ ΑΤΕΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΚΕΡΑΜΟΠΟΥΛΛΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ

ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΟΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΜΑΣΤΟΥ ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΗΣ ΟΓΚΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΚΕΝΤΡΟΥ ΜΑΣΤΟΥ ΙΑΣΩ ΕΠΙΤΙΜΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΕΓΕΠΑΜ

ΚΕΡΑΜΟΠΟΥΛΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΟΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΜΑΣΤΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ ΚΕΝΤΡΟΥ ΜΑΣΤΟΥ ΙΑΣΩ

09 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ

ΟΜΙΛΗΤΕΣ - ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝΤΕΣ

ΛΟΥΒΡΟΥ ΑΝΔΡΟΝΙΚΗ

ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΟΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΜΑΣΤΟΥ ΔΙΔΑΚΤΩΡ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ
ΚΕΝΤΡΟΥ ΜΑΣΤΟΥ ΙΑΣΩ

ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΣ ΗΛΙΑΣ

ΜΑΙΕΥΤΗΡΑΣ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΟΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΜΑΣΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟ ΜΑΣΤΟΥ ΙΑΣΩ

ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΑΚΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΜΑΙΕΥΤΙΚΗΣ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΜΑΙΕΥΤΙΚΗΣ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΠΑΓΝΗ

ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ ΣΠΥΡΟΣ

ΜΑΙΕΥΤΗΡΑΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΟΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΜΑΣΤΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΣ Β' ΤΜΗΜΑ
ΜΑΣΤΟΥ Α' ΜΑΙΕΥΤΙΚΗΣ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΜΙΧΑΗΛ

ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΟΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΜΑΣΤΟΥ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΤΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ
ΕΡΡΙΚΟΣ ΝΤΥΝΑΝ

ΜΠΑΛΤΑΣ ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ

ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΟΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΜΑΣΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΕΝΤΡΟ ΜΑΣΤΟΥ ΙΑΣΩ

ΡΕΛΛΙΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

ΜΑΙΕΥΤΗΡΑΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΟΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΜΑΣΤΟΥ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΣ ΙΑΤΡΟΣ
ΤΜΗΜΑ ΜΑΣΤΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ

ΣΑΝΙΔΑΣ ΗΛΙΑΣ

ΠΡΩΗΝ ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ ΟΓΚΟΛΟΓΙΑΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ

